

Popularnonaukowe streszczenie projektu (w języku polskim)

Stereotypowe skojarzenia ze wschodnimi terenami Ukrainy, a zwłaszcza z Donbasem, są często jednoznaczne: zacofanie, „ludzie sowieccy”, a ostatnio również zbrojny konflikt na jego rubieżach. Jednak to właśnie wschód Ukrainy stał się niedawno przykładem niespotykanej dotąd aktywności obywatelskiej w sferze publicznej. Wysoki wskaźnik oddolnych inicjatyw, powstających organizacji, wydarzeń i akcji tworzonych przez obywateli może dziwić tych, którzy do tej pory nie przyjrzeni się lokalnym wzorcom obywatelskiego zaangażowania, których korzenie można odkryć w czasach ZSRR. Jednocześnie Donbas jest przestrzenią, na której koncentruje się szczególnie wiele międzynarodowych projektów rozwojowych, wspierających procesy demokratyzacji i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. W swoich badaniach chciałabym pokazać, jak te wdrażane odgórnie (przez władze centralne i regionalne) oraz oddolnie (przez organizacje pozarządowe, grupy nieformalne) programy są adaptowane na poziomie lokalnym przez aktywistów, działaczy i ludzi zaangażowanych w zmianę w swoim najbliższym otoczeniu. Miejscem, które poddam etnograficznemu badaniu, będzie Kramatorsk, od niedawna stolica obwodu donieckiego. Często okazuje się, że wspomniane programy są bardzo zachodniocentryczne i nie dostosowane do szczególnych warunków postsocjalistycznego, industrialnego „monomiasta” - ośrodka zbudowanego wokół jednego typu produkcji przemysłowej, w przypadku Kramatorska produkcji ciężkich maszyn i metalurgii. Badawczym zainteresowaniem obejmę nie tylko same programy rozwojowe oraz ich odbiór przez aktywistów (zarówno tych „nowych”, działających w organizacjach pozarządowych, jak i starszych, zreszonych wokół nieformalnych grup i klubów powstałych jeszcze za czasów radzieckich), ale przedmiotem mojego zainteresowania będą przede wszystkim praktyki, doświadczenia, wyobrażenia i społeczne imaginarium poszczególnych osób, aktywistów oraz praca lokalnych centrów aktywności obecnych w tym szczególnym środowisku. Dzięki wykorzystaniu etnograficznych metod możliwe będzie dotarcie do głębokich znaczeń nadawanych zmianom zachodzącym przestrzeni miasta.